

Fideo: Peter Harper yn esbonio cysyniad yr ôl troed carbon

Peter Harper ydw i, a fy rôl i oedd datblygu cyfrifiannell carbon i fyfyrwyr israddedig Y Brifysgol Agored sy'n astudio'r amgylchedd ei defnyddio.

Mae trosiad yr ôl troed wedi'i fenthg o fath arall o ddadansoddi, sef cyfrifo 'ôl troed' ecolegol, lle rydych yn ceisio cyfrifo faint o dir sydd ei angen ar gyfer mathau amrywiol o weithgareddau dynol, ac rydych yn adio'r cyfan ar ei gilydd, ac yna mae hynny'n rhoi arwynebedd i chi. Felly, mae'n debyg i ôl troed.

A gallech ddweud mai ôl troed carbon y byd yw'r holl allyriadau sydd gan bob un ohonom. Felly, gadewch i ni feddwl am yr holl allyriadau a'r holl bobl ar y ddaear, ac os rhannwch chi un â'r llall, byddwch chi'n cael ôl troed cyfartalog pob unigolyn, sydd tua chwe thunnell y flwyddyn [*rhywbeth felly*] sy'n ormod. Wrth gwrs, nid yw'n hollol deg dweud ein bod ni i gyd yr un peth â'r cyfartaledd oherwydd, yn amlwg, dydyn ni ddim. Mae pobl Prydain yn defnyddio llawer iawn yn fwy na'r cyfartaledd fel bod ganddynt ôl troed mwy.

Fideo: Peter Harper yn esbonio beth yw ystyr sero net

Yn syml, mae sero net yn cydnabod na allwch gyrraedd sero, mae yna rai pethau na allwch gael gwared arnynt, fel pethau ym myd amaeth, a rhai pethau mewn diwydiant y mae'n anodd iawn cael gwared ohonynt. Felly, yn y pen draw, bydd ychydig bach o allyriadau bob amser felly, os ydych yn ceisio cyrraedd sero, rhaid i chi gael rhai pethau negyddol hefyd sy'n tynnu CO2 allan o'r atmosffer. Ac felly bydd y cydbwysedd rhwng y ddau yn rhoi sero net i chi.